

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, péntek 1911. április 7.

79. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Jót, sokat és olcsón.

Nálunk minden kiadott jelszó iránt nagy a fogékonyság. Szépen előkészítünk minden okos gondolatot. Persze papíron. Így most apróra részletezve tudjuk már, hogy az idegenforgalom növelése végett mit és miket kellene tennünk, sőt még ennél is tovább haladtunk már, mert a vasutaink tényleg gazdag áldozatkésztséget tanusítottak az idegenforgalom kedvéért. Csak néhány akadály van még, ezeket kellene elhárítani.

Magyarországon minden nagyon drága, — az idegenek itt nem találkoznak előzenyességgel és sok helyen, — tisztelet a kivételnek — egyszerre akarnak meggazdagodni, a vendégeket kizsákmányolják. Mindnyájan tudjuk ezt! Maguk az érdekeltek is tudják, nem is titkolják.

Különösen azokon a gyönyörű vadregényes tájakon érzik ezt a bajt, ahol az idegenek mégis csak tömegesebben fordulnak meg, s ahonnét hazamegy az angol, a német, a francia s a világ minden globe trotterje és otthon elmondja, hogy csodálatos természeti kincsek vannak Magyarországon; de kényelem nincs s az ellátás méreg drága.

Mikor mi elmegyünk Svájcba, a Rivierára, Karlsbadba, Münchenbe, Berlinbe s egyéb európai városokba, meglepetéssel konstatáljuk, hogy ezeken a helyeken aránylag minden olcsóbb, mint nálunk s hogy az idegent ezeken a helyeken bámulatos előzenyességgel fogadják, gondos figyelemmel veszik körül és nem „utaznak“ rá, hanem mindenütt méltányolják azt is, hogy az utas-

„A Tengerpart“ tárcája.

Az öt asszony.

Chavary János szerzetes, mikor egy ízben az irgalmasok kolostorában jó mesteremmel, Coignard abbával találkozott, Malliard Olivér barátot kezdte vele megvitatni, kinek épületes és üdvöztető szentbeszédeit akkortájt olvasta.

— Jó helyekre akad bennük az ember — szölte a szerzetes — különösen szép rész az, ahol a közvetítőnek és az öt asszonynak történetét beszéli el. Magától értetődik, hogy Olivér barát, ki XI. Lajos idejében élt és kinek nyelvezetén erősen megérzik kora durvasága, nem ezzel a szóval fejezte ki magát. De századunk elsősorban megkivánja tőlünk, hogy udvariasak legyünk s illedelmes szavakat használjunk. Ezért választottam a közvetítő ki-fejezést.

— E szóval — szölte mesterem — Ön ugyebár oly lekötelező asszonyokat akar megjelölni, akik szereimi ügyeket közvetítenek. Latinul lena, conciliatrix, internuntia libidinum, vagyis kéjek követe a nevük. Ezek a zord asszonyok nagy szolgálatot tesznek nekünk, de pénzért teszik, ezért nem bizunk jószágukban. Nevezze csak heritőnek, tiszte-

nek sok a kiadása s hogy idegen, nem ismeri a beszerzési forrásokat és utbaigazításra szorul.

Kinek van annyi hatalma, képessége és ereje, hogy a magyar föld lakosságát ezekre a vendégfogadó tulajdonságokra kinevelje?

Ezt megkísérelni sem lehet, mert a lakosságot erre sehol sem oktatták, hanem mindenütt a természetes gazdasági érdek sodorta a népet ezekben a sajátságokba. Nálunk a vendég-szeretet eddig más volt. A magunk vendégét elláttuk, szegény és gyalázat érte volna azt a házat, ahol a vendégtől pénzt kértek. A kocsmáros Magyarországon nem arra való volt, hogy vendégeket fogadjon, hanem hogy helyet engedjen a gavaléros duhajkodásnak, az olyan multságoknak, amilyent a tisztességes családi körben már megtűrni nem lehetne.

Alig valamicske ideje annak, hogy Erdélyben meg a Tátrában, meg a Balaton környékén európai értelmű vendégfogadás kezdődött, rászorította erre a magyart — nem az okosság, — hanem a kénytelenség. Rövid idő alatt aránylag meglepő haladás történt így az idegen vendégfogadás terén; de persze, hogy most mégis csak észrevesszük, hogy nem jól van így, ahogy van és hogy valamit kéne tenni.

A munkát azzal kezdjük, hogy vasuti utazási kedvezményeket adunk és egyik-másik helyen kényelmes vendéglőket építtetünk. Hát ez bizony nem egyéb, mint tessék-lássék munka. Ha azt akarjuk, hogy idegenforgalom legyen Magyarországon, azt úgy érhetjük el, hogy jót, sokat és olcsón adunk mindent az idegennek, aki hozzánk jön a pénzét elkölteni.

lendő atyám, ezen szó kissé közönséges, de találó.

— Amint gondolja, Coignard abbé, — felelte Chavary barát, de megjegyzem, e szót nem én választottam, hanem Olivér szerzetes. Tehát egyszer egy keritőnőhöz, ki a Tours-nelles-i hídnál lakott, beköszöntött egy fiatal-ember és gyűrűt nyomt a kezébe.

— Finom aranyból való, — szölte — és tetején rubinszeme van. Ha ismer egy jó-módu asszonyt, menjen el a legszebbikhez és mondja meg neki: e karika övé, ha hajlandó engem meglátogatni, hogy multságomnak szentelje magát.

— A keritőnő ismert a miséről öt asszonyt, kik szépségükről híresek voltak: egy picardiai, egy poitoubeli, egy Toursból való, egy lyoni és párisi, kik ama környékén laktak. Legelőször a picardianak kapuján kopogtatott. A kiszolgáló leány nyitott ajtót, asszonya ellenben a látogatót kereken megtagadta. Ez a nő tisztességes volt.

Azután a poitoui asszonyt kereste fel, igyekezett rábírni, hogy tegyen eleget a szép udvarló kívánságának.

De a nő felelt:

— Kérem adja tudtára annak, aki önt hozzám küldötte, hogy nem jó helyen jár. Én nem vagyok az asszony, akinek tart.

Igen? De mikor itthon magunk is nyögünk a drágaság alatt és jajgatunk, hogy már a magas jövedelmekből sem tudunk megélni, hogyan adjunk az idegennek mindenből jót, sokat és olcsón?

Nálunk terem minden nyers termény. A szarvasmarha, a sertés, a szárnyas, a vad, a hal, a gyümölcs, a bor, a kenyér, a legnemesebb táplálékokból nálunk olyan bőség van még szűk esztendőik idején is, hogy itt ha természetes rendben történnék a termelés és a fogyasztás, drágaság sohasem lehetne. Ám a termelés és a fogyasztás rendje nálunk rettenetesen mesterséges.

Mi ész nélkül exportálunk mindent. A mi nyersterményünkéből olcsóbban élnek Ausztriában, Németországban, sőt Franciaországban és Angliában, mint itthon. A helybeli vendéglős ha valami nagy bankettre készül, Wienből hozat magyar marhahúst pecsenyének, mert itthon a hizott marhát le sem vágják és ha esetleg szűk termésünk van krumpliból vagy akármiből, ész nélkül exportálunk azért, itthon pedig csaknem lenyuzzuk egymást egy tál lencséért.

Nem vagyunk mi barátai annak, hogy a kereskedelem forgalma elé akadályok gördíteszenek, erre különben semmi szükség nincs is; de igenis nagy szükség van a kereskedelem és a termelés céltudatos szervezésére. A kiviteli anarkia már magában véve is esztelenség; de még ennél is nagyobb képtelenség az, hogy Magyarországon az őstermelés produktumainak nincsenek gondosan szervezett gócpontjai.

A vasuti tarifák szerkesztésekor kellene arról gondoskodni, hogy egy-egy természetes

A poitoubeli szintén tisztességes, de kevésbé, mint az előbbi, mert inkább akart annak látszani.

Erre a toursi asszonyt kereste föl a keritőnő s hasonlóképp akarta megnyerni s a gyűrűt mutatta.

— Valóban, szölte a toursbeli, remek ékszer.

— Az öné, ha akarja.

— Azon az áron, melyet érte adnom kellene, nem fogadhatom el, férjem meglephetne és nagy szomorúságot okoznék neki anélkül, hogy érdemelné.

Lele mélyén a toursbeli paráznalkodó.

Erre az asszony a lyonihoz ment, ki fölkiáltott:

— Az ám, jó öregem, hanem férjem nagyon féltékeny természetű s inkább fületem levágja, csak hogy megakadályozza, hogy ebben a szép játékban részt vehessek.

A lyoni nő teljesen romlott.

Ezután a párisihoz sietett. Ez ravasz, céda volt s a legszemérmellenbbül válaszolt:

— Férjem szeidan szüretre megy; üzenem tehát megbízójának, hogy akkor meg fogom látogatni.

gócpontra egy-egy országrész nyereszterményei piacra kerüljenek. Az ilyen természetű gócpontokon, ahol az országrész minden produktuma összegyűlik, maga a kereskedelem szabályozná a fogyasztást és sohásem engedné meg, hogy itthon mi éhezünk, míg a külföld olcsón jut a mi termelvényeinkhez.

Hiszen, ha a kereskedő itthon magasabb árért tudja értékesíteni az árut, mint milyen az export ár, — nem fogja ő azt külföldre elvesztegetni.

Ma, erre senkinek gondja nem lehet, mert az exportőr nem egy szervezett piacon szerzi be a szükségletét, hanem beszerzi a faluban, a tanyán, beszerzi ott, ahol éri. Ha megvette, gyűjti össze Budapesten vagy Fiumében és viszi külföldre.

Ha szervezett piacaink volnának, a termelő hordaná a piacra a maga árúját — a gócponton észrevenné a kereskedelem azt, hogy: ki lehet-e elégiteni a külföldi igényeket a kínáló árért, vagy hogy ezt az árat belső földön is el lehet-e érni és a forgalom magától igazodnék.

UJDONSÁGOK.

— A szász király Abbáziában. III. Frigyes Ágost szász király tegnap este kevéssel hét óra előtt Triesztból automobilon Abbáziába érkezett. Bár a király óhajára, aki inkognitóban kíván maradni, a hivatalos fogadtatás elmaradt, megérkezése alkalmával az abbáziai hatóságok képviselői a Stefánia-szállóban megjelentek a szász király fogadásánál, a szálló előtt pedig nagy számú közönség gyűlt egybe.

Az egyiptomi utjáról visszatérő szász király még a télen elhatározta, hogy kedvenc üdülőhelyén, Abbáziában gyermekeivel több napot fog időzni. Hat héttel ezelőtt a szász király Egyiptomba utazott s hosszabb ideig időzött Cairóban és Alexandriában. Tegnap délelőtt tíz órakor — mint jelentették — Frigyes Ágost király leánygyermekai, Margit, Mária, Alexandra és Anna Monica királyi hercegnők nevelőnőjükkel, von der Decher kisasszonnyal Abbáziába érkeztek, hogy ott üdvözöljék az afrikai utról visszatérő atyjukat. A király megérkezését már délelőtre várták, a tengeren dühöngő bórá következtében azonban az Alexandriából jövő Lloyd-gőzös nagy késést szenvedett.

Délután négy órakor a Stefánia-szálló igazgatóságának telefonon jelentették, hogy a szász király nagyszámú kíséretével félnégykor Triesztbe érkezett s automobilon folytatja útját Abbáziába, ahová félhatkor fog megérkezni. A

— Ime, az asszonyi tisztesség fokozata, Olivér barát szerint: a picardiaiától a párisiig.
— Mi az ön véleménye Coignard ur?

Mire jó mesterem így szól:

— Nagyon nehéz dolog annak vizsgálása, hogy ezen apró lények közül melyik áll közelebb az örök igazsághoz. Nem adatott nekem az ertől, hogy tisztán lássak e dologban. De mégis úgy tetszik nekem, hogy a lyoni nő, ki megcsufításától tartott, kevesebbet ér, mint a párisi, ki semmitől sem riad vissza.

— Egyáltalán nem osztom nézetét e tárgyban — szól Chavary János. Egy asszony, ki férjétől fél, félni fog a pokol tüzétől is. A gyóntató atya vissza fog tán vezethetni a megbánás és könyörület útjára. Mert ez a földi tartózkodásunk célja. De mit várhat egy kapucinus egy asszonytól, akit semmi sem képes megfélemlíteni?

A. F.

király azonban a viharos tengeri uttól teljesen kimerülve, Triesztben egy órát pihent s így csak félhatkor indult el Abbáziába.

Röviddel hat óra előtt a Stefánia-szállóban megjelentek Schmidt-Zabierow báró kerületi főnök, Stanger dr. polgármester, Glax dr. egyetemi tanár, koimánytanácsos és Neudenker ezredes, a tiszti üdülőtelep parancsnoka, akikhez a szállóban Schalk Sándor vezérigazgató és Pfaller József, az üdülőtelepek igazgatója is csatlakozott. A már délelőtt megérkezett három királyi hercegnő fehér ruhába öltözve, szintén a megjelent előkelőségek soraiba állt, izgatottan várva atyjuk érkezését.

Háromnegyed hét órakor a Reichsstrassén sorfalat álló többszáz főnyi közönség harsány éljenzése jelezte, hogy a szász király Abbáziába érkezett. Néhány perccel később három hatalmas automobil állt meg a szálló előtt. Az első automobilból Frigyes Ágost szász király szállott ki, akit először Criegern tábornok, titkos tanácsos, főkamrás üdvözölt. Amikor a király a kapun belépett, a három bájos hercegnő nem birt magán uralkodni s lesietett a lépcsőn ahol körülfogták felséges atyjukat s percekig csókolták. Mindhármán gyönyörű szegfűcsokrot adtak át a királynak, a kit szemmel láthatólag meghatótt leányai rajongó szeretete. Különösen a 8 éves Anna Monica hercegnő, Lujza volt szász trónörökösne, a király elvált nejének Flórenczben született legifjabb gyermeke nem akarta atyját elengedni. Felkuszott atyja nyakára s kipirultan csókoltatta atyja arcát.

A hercegnők üdvözlése után a király felsietett a lépcsőn, ahol Schmidt-Zabierow báró kerületi főnök rövid üdvözlését fogadta. Ezután a többi megjelent előkelőségeket mutatták be. A szálló halljában egybegyűlt nagyszámú közönség soraiban ott volt Wlassics Gyula v. b. t. t., a közigazgatási bíróság elnöke, szendrői Török Gyula kamarás, kormányzói miniszteri osztálytanácsos társaságban Amikor a szász király Wlassicsot megpillantotta, mint régi ismerősét melegen üdvözölte.

A szász király rekedt, tompa hangon néhány percig elbeszélgetett a szálló halljában, majd leányaitól körülveve felsietett az első emeletre, ahol Pfaller József igazgató fogadta. A király kíséretében vannak Rex gróf nagykövet, O'Byrn báró őrnagy, katonai kormányzó, von Schmalz őrnagy szárnysegéd és nagyszámú udvari személyzet. A szász király Hilfenburg gróf inkognitója alatt 8—10 napig marad Abbáziában s valószínűleg inkognitóban átrándul Fiuméba is.

Ma este a Bécsből érkező gyorsvonattal György szász trónörökös, továbbá Frigyes Keresztély és Ernő Henrik szász királyi hercegek kíséretükkel szintén Abbáziába érkeznek.

— Látogatás a kormányzónál. Wlassics Gyula a közigazgatási bíróság elnöke neje, valamint szendrői Török Gyula kamarás, osztálytanácsos kíséretében tegnap délután látogatást tett Wickenburg István gróf kormányzó-nál és nejénél. A kormányzókat azonban nem találták otthon, mert Abbáziában voltak, mire Wlassics és Török névjegyüket hátrahagyva, eltávoztak s résztvettek a szász király érkezésénél.

— A közigazgatási bíróság döntése. A közigazgatási bíróság tegnap tartott ülésén foglalkozott az ideai községi választói névjegyzék ügyében benyújtott felfolyamodásokkal. A legfelsőbb fórum a kormányzói, révhivatali, posta- és táviró hivatali, valamint a vasuti altiszteknek, továbbá 90 vasuti tisztviselőnek a névjegyzékbe való felvételét rendelte el. A döntés folytán a lista mintegy 250 állami alkalmazott került be. Az ítéletet legközelebb küldik le a kormányzósághoz.

— Susáknak nincs képviselőtestülete.

Susak községi képviselőtestülete hosszabb idővel ezelőtt tárgyalta a tersattói hegyvasut és a tenger melléki autobuszjáratok létesítésére vonatkozó szerződést, melyet rövid vita után el is fogadtak. A képviselőtestületi határozatot aztán felterjesztették a báni kormányhoz jóváhagyásra s a határozat egy példányát áttették a susáki kerületi törvényszékhez is, hogy a két ujonnan alakult részvénytársaságot bejegyezze. A községet anyagi szempontból érintő határozatról azonban a közönség semmit sem tudott, mert az üléseken sem az érdeklődők, sem pedig a sajtó képviselői nem jelenhettek meg. A „Novi List“ azonban hitelt érdemlő forrásból közölte a szerződések fontosabb pontjait, melyek szerint Susak községi garanciát vállalt a jövedelmezőségért. A hirdás alapján vasárnap gyűlést tartottak, hogy megvitassák ama módokat, melyekkel a község érdekeit megvédelmezhetik. A gyűlés négy tekintélyes polgárt megbízott, hogy menjenek el Sablich polgármesterhez s tőle részletes felvilágosítást kérjenek a szerződésekre vonatkozólag. A polgármester azonban a kérelmet megtagadta, mivel a népgyűlés elhatározta, hogy Udina Márk vezetésével küldöttséget meneszt Tomasics Miklós horvát bához. A küldöttség Supilo Ferenc ajánló levelével el is járt küldetésében s kedvező eredményt ért el, — mert a zágrábi kormány a képviselőtestület szóban forgó határozatát nem hagyta jóvá, a kerületi törvényszék viszont a kormány döntéséig határozatát felfüggesztette. A megtagadott jóváhagyás, valamint egyéb okok miatt a képviselőtestület összes tagjai tegnap lemondottak megbízásukról s lemondó nyilatkozatukat átadták Zmajcs Iván báró kerületi főnöknek. Mint értesülünk a susákiak vasárnap tiltakozó népgyűlést tartanak, melyen megbeszélik a további teendőket. Említésre méltó az elégedetlenek ama nyilatkozata, hogy a képviselőtestület akkor, amidőn a szerződés ügyében döntött nem volt határozatképes, mert a tagok közül már előzetesen sokan lemondottak.

— Requiem Tegetthoffért. Pólából jelentik. Holnap, pénteken délelőtt kilenc órakor gyászistentisztelet lesz néhai Tegetthoff Vilmos altengernagy lelkiüdvéért. A requiemet megjelennék a kikötőparancsnok vezetésével a kikötőben tartózkodó hadihajók összes tisztjei és a helyőrség egész tisztikara. A „Madonna del mare“ tengerésztemplom előtt két haditengerész zászlóalj fog elhelyezkedni, a katalak körül pedig a tisztek díszőrséget tartanak.

— A munkásgimnázium működése. A fiumei állami polgári fiúiskola keretében működő munkásgimnázium ezidei tanfolyamát már befejezte. A tanfolyamra 123 hallgató iratkozott be, akiket előképzettségük szerint két csoportba osztottak be. Az egyik csoportnak 83, a másiknak 40 hallgatója volt.

A tanévet 1910 október 11-én nyitották meg s összesen 144 előadást tartottak. Ezek közül szabad előadás volt 106, míg vetített képek kíséretében 38 előadást tartottak. Az előadások összes látogatóinak száma 6221 volt. A vetített képekkel kísért előadások alkalmával két ízben hazafias ünnepélyt is tartottak. Az egyik II. Rákóczi Ferenc elbujdosásának két századik évfordulója alkalmából tartott, míg a másik ünnepélyen a 48-as idők jelentőségét méltatták. A tanfolyamot március 17-én zárták be s harminckilenc hallgató kap igazolványt. Az igazolványokat a tanfolyam hallgatói igazgatóságánál átvehetik.

A munkásgimnázium jól sikerült tanfolyama kétségtelenül nagy érdemét képezi Béke Ignác polgári fiúiskolai igazgatónak, aki ritka buzgalommal igyekezett a munkásgimnázium keretében a tanfolyam hallgatóit kiképezni. Ebben a nemes igyekezetben buzgó segítségét sakat talált a polgári fiúiskola tanáraiban, akik hetenkint több estén át tartottak előadásokat a tudomány legfontosabb ágaiban képeztek a hallgatókat.

Az első Dreadnought építése. A pó-lai hadikikötő parancsnoka tegnap napiparancsot adott ki, melyben jelenti, hogy ő felsége március 28-iki legfelsőbb elhatározásával elrendelte, hogy az épülőfélben levő IV. számú csatahajó a „Viribus unitis” nevet kapja és megengedte, hogy az új csatahajót június 24-én vízrebocsássák. — Az első Dreadnought építését a múlt év július 23-án kezdték meg s így a vízrebocsátás tizenegy hónap alatt megtörténik. A „Viribus unitis” csatahajót 1912. év végén már szolgálatra oszthatják be. A delegáció által elfogadott tervek szerint a 305 milliméteres főágyúk 45 kaliber hosszúak lesznek, mert az 50 kaliberes ágyúcsövek a tüzelésnél nem váltak be. Az ágyúcsövek 13.7 méter hosszúak és 54.000 kiló súlyúak bírnak. Egy löveg súlya 450 kilogramm.

Városi színház. Ma este B. turnusban az olasz operatársulat a „Manon” operát játszotta. A darabot szombaton A. turnusban megismétlik.

Pénzjutalmak öreg munkásoknak. A kereskedelemügyi minisztérium ez évben is nyolc egyenlő 100 koronás díjat tűzött ki a fiúmei kereskedelmi és iparkamara kerületébe tartozó elaggott munkások részére. A díjazások elismerő oklevéllel vannak összekötve oly munkások részére, akik hosszú és buzgó szolgálatot teljesítettek valamely ipari vagy gyár-vállalatnál. A pályázók folyamodványaikat a kereskedelmi és iparkamarához küldhetik, oklevelekkel bizonyítva magyar állampolgárságukat, foglalkozásukat, megszakítás nélküli teljesített hosszú szolgálataikat, javadalmazásukat és esetleg már kapott kitüntéseiket és elismeréseiket.

A pályázat határideje április 30-án jár le.

Közgyűlés. A Magyar-Horvát Szabad-hajózási Részvénytársaság tegnap tartotta XI. rendes évi közgyűlését, amelyen 26 részvényes 1842 részvény képviselőjében és 361 szavazattal vett részt. Az 1910 évi tiszta nyereség 245.547 kor. 12 fillért tesz ki, mely összegből 217.485 koronát 7 1/2%-os érvényenkinti 45 korona osztalék kifizetésére fordítanak, a fennmaradt nyereséget pedig új számlára viszik át. Az igazgatóság tagjai lettek: Pollich Mátyas, Sterk Antal, Dankl Zsigmond, Baccarich Pál és Baccic György. A felügyelő-bizottságba beválasztottak: Ruzics György, Andrianics C. A., Philipp H., Turkovics I., Sirola János, Cheracci Antal, Jenko Victor.

Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet, mely alkalmával hitshónoklat is lesz, 1/2 7 órakor fog kezdődni.

Tanulmányut. Holnap, pénteken este a gyorsvonattal a budapesti VII. kerületi női kereskedelmi tanfolyam hetven növendéke husz tanár és tanárnő kíséretében Fiuméba érkezik. A kirándulókat a polgári fiúiskola tornatermében szállásolják el.

Hirtelen halál a vonaton. Lister Antal 47 éves krainburgi kereskedelmi utazó kedden délelőtt több megbízással innen Triesztbe utazott. Amikor a vonat Szent Péter állomás felé közeledett, az ügynökön hirtelen rosszul lett vett erőt. A fülkében utazott egy orvos is, aki segítséget nyújtott neki és azt tanácsolta, hogy Szent Péter állomáson szálljon le, s ott várjon amíg jobban érzi magát. A kereskedelmi utazó követte az orvos tanácsát és leszállt. Alig tartózkodott néhány percig a váróteremben, újból rosszul lett fogta el s néhány pillanat múlva holtan terült el a parketten. Holttestét az ottani temető halottsházába vitték s haláláról család-ját értesítették. A hullát felboncolták.

A tanítók fizetésrendezése. A városi iskolaügyi bizottság tegnap délután Zarella Rikárd elnöklésével ülést tartott, amelyen a városi tanítók fizetésrendezéséről való javaslatot tárgyalták.

A tréfa vége. Tegnap délután a brai-dai vásárcsarnoknál Kundic Antal 18 éves és Matesich Vladimir 13 éves meszarosinasok idő-töltésből játszani kezdtek. A tréfás játék oly durván folytatódott, hogy a két fiú összevesztett s most már komolyan egymásnak rontottak, melynek hevében Matesich a biciskájával Kundic oldalába szurt. A megszurtt meszarosinas eszméletlenül esett össze. Valaki telefonon értesítette a mentőket, akik az erősen vérző

inast a kórházba vitték. Itt megállapították, hogy a kés két centiméter széles és nyolc centiméter mély sebet ejtett rajta. A seb 15 napon belül gyógyul, ha komplikációk be nem állanak. A késelőt letartóztatták, de később fiatal korára való tekintettel szabadlábra helyezték.

Egyházi közgyűlés. E hó 9-én déli 12 órakor a helybeli egyesült protestáns egyház presbyterek választása céljából közgyűlést tart, amelyre az egyháztagok ez uton meghívottak.

A visszavándorló halála. A santosi osztrák-magyar konzulátus az Adria hajó-társaság „Tibor” nevű gőzösével hazaküldte Saihe Balázs nevű iztriai illetőségű kívándorlót, aki Dél-Amerikában teljesen tönkrement. Mikor a hajó Oranból Algirba indult, a szerencsétlen visszavándorló hirtelen rosszul lett, úgyhogy a Tibor személyzete ápolás alá helyezte. A betegnek, mivel más megfelelőbb hely nem volt a rakomány miatt, egy széles gyalupadon vetettek ágyat. Utközben heves nyugati szél keletkezett, úgyhogy a hajó erősen ingani kezdett. A gőzös egy heves ingásával a beteg lefordult a padról oly szerencsétlenül, hogy fejét több helyen megsértette. Mikor a Tibor Algirba ért, a parancsnok elhívatta az egészségügyi hivatal orvosát, hogy a beteget megvizsgálja. Az orvos a sérülést jelentéktelennek találta s azt a nyilatkozatott tette, hogy az utas folytathatja az utat. Mily nagy volt azonban a hajószemélyzet csodálkozása, mikor a szerencsétlen visszavándorló néhány órával az orvosi vizsgálat után hirtelen meghalt. A holttestet az algiri révhivatal a hajóról a temető halottsházába szállította.

A kikötőből. A kikötőbe részben tegnap, részben a mai napon a következő hajók érkeztek:

„Tibor” magyar gőzös Santos és Maltából 1250 zsák kávé és 600 bál tengerifüvel; „Gallipoli” olasz Velencéből 900 zsák korpával.

Indult: „Thracia” angol Liverpoolba 450 tonna cukor, 70 tonna liszt, 60 tonna magnésit, 40 tonna bab és 180 hordó extracital; „Tisza” magyar Marseilleba 180 tonna fa, 70 tonna burgonya és 20 tonna paraffinnal; „Elektra” osztrák Alexandriába 850 tonna cukor, 60 tonna rizs, 100 tonna fa, 50 tonna cement és 100 láda üvegáruval; „Matteo Verderami” olasz Cataniába 180 tonna fával.

Huszonnégy órás hajókésés. A Kvarnerön uralkodó rossz idő miatt az Ungarocroata „Senj” gőzöse tegnap délután két órakor huszonnégy órás késéssel érkezett Fiuméba.

Meglopott fürdővendég. Lestyenecka Kamilla lengyelországi magánzónó, aki jelenleg az abbáziai Villa Viktorban tartózkodik, feljelentést tett a rendőrségen, hogy három aranygyűrűjét 250 korona értékben ismeretlen tettesek ellopták.

A magyar indo-kinai vonal. A „M. H.” írja: Arra cikkünkre vonatkozólag, amelyben szóvá tettük a Gyáriparosok Országos Szövetségének tanácskozásait a magyar tengerhajózási fejlesztése és új irányai tárgyában, ma azt az értesítést szereztük, hogy korántsem lehet szó arról hogy a kereskedelmi minisztériumban feladták volna egy magyar—indo—kinai tengerhajózási vállalkozás dolgát. Sőt sokkal inkább behatóbban foglalkoznak most ezzel a kérdéssel mint valaha, mert kétségtelen tényekként ismeretesek azok az eltulodások kiviteli forgalmukban, mikről éppen ezen a tanácskozásokon is szó volt és miknek a szem előtt tartásával lehetetlen volna tengerhajózási reform törekvéseinknél csakis arra szorítkozni, hogy a meglévő vonalak frissítsenek fel, a régebbi tengerhajózási vállalatok utasításával menetrendjeik, járataik javítására, gőzösek gyorsasága és szállítási képessége fokozására. A magyar—indo—kinai járatok dolgát éber figyelemmel kísérik a legilletékesebb helyen évek óta már és elismerik ugyanott is mindazokat az érveket, miket igen meggyőző tárgyilagossággal állított e tanácskozások elé tartalmas felszólalásában Pollacsek Jenő, az „Atlantica” vezérigazgatója. Felszó-

lalásától bárha mint egy versenyző magyar tengerhajózási vállalat rendkívül agilis vezetőjének felszólalását szubjektív érzéssel fogadták — kezdetben senki sem tagadhatta meg azt az igaz objektivitást, mit a napirenden levő ügynek teljes és alapos szakismerete biztosított a felszólaló részére. Tárgyilagosan csoportosított érvelése meggyőzőleg hatottak minden irányban és kétségkívül éppen ott is, ahol, mint értesítettünk, Pollacsek érvelésével teljesen egyetértének és megvalósítására törekvésnek a magyar külkereskedelmi törekvések egyik leghatékonyabb szerveinek, a magyar—indo—kinai tengerhajózásnak.

Bevándorlók elosztása. Newyorkból jelentik nekünk: Nagel belügyi államtitkár tervezet dolgozott ki a bevándorlóknak vidéki kerületekre való elosztását illetőleg, ezzel megakadályozni szándékozván, hogy a bevándorlók a városokba tömörüljenek. Számítanak ennél az állami bevándorlási hatóságokra és ez okból a minisztérium kebelében fenálló információs szakosztály vezetője, I. L. Mc Grane, körutazásban meglátogatta Ohio, Indiana, Illinois, Nebraska, Wisconsin és Michigan államok illetékes hatóságait, hogy bevándorlók befogadására vonatkozó kívánásaikat és szükségletük mértékét kipuhatolja. Más államok illetékes hatóságait ezután fogja meglátogatni az államtitkár. Remelik, hogy a bevándorlókat oly vidékekre fogják irányítani, hol munkát és alkalmat fogtak találni arra, hogy jólétre tegyenek szert. Mennyire huzódnak a bevándorlók városokba, kitűnik abból, hogy például tavaly az összes partraszállottak negyedrésze Newyork államot jelölte meg utazása végpontjául és nincs kétség az iránt, hogy e bevándorlók legnagyobb része Newyork városában ragadt. Ama 95.000 személy közül, kik Illinoisba mentek, nem kevesebb, mint 90 százaléku Chicagóban telepedett le.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

akik az egészséges bőrápolásra szíveskednek, különösen szeplőtől akarnak szabadulni s finom, puha bőrt és fehér arcszín akarnak kapni vagy megőrizni csak

Hölgyek

Bergmann & Co., Tetschen a. E.
Steckenpferd
liliumtejszappanával,
(vesszőparipa védjegy)

mosakodnak. Drbja 80 fillért kapható minden gyógyszerüzletben, drogériában, illatszertüzletben stb.

„BRISTOL”
szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Uj cselédközvetítő

iroda nyílt meg az Andrássy-utca és Remai-utca 4. számú ház sarkán.

Szíves megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

gócponon egy-egy országrész nyersterményei piacra kerüljenek. Az ilyen természetes gócpontokon, ahol az országrész minden produktuma összegyűlik, maga a kereskedelem szabályozná a fogyasztást és sohásem engedné meg, hogy itthon mi éhezünk, míg a külföld olcsón jut a mi termelvényeinkhez.

Hiszen, ha a kereskedő itthon magasabb árért tudja értékesíteni az árut, mint amilyen az export ár, — nem fogja ő azt külföldre elvesztesgetni.

Ma, erre senkinek gondja nem lehet, mert az exportőr nem egy szervezett piacon szerzi be a szükségletét, hanem beszerzi a faluban, a tanyán, beszerzi ott, ahol éri. Ha megvette, gyűjti össze Budapesten vagy Fiumében és viszi külföldre.

Ha szervezett piacaink volnának, a termelő hordaná a piacra a maga áruját — a gócponton észrevenné a kereskedelem azt, hogy: ki lehet-e elégteleni a külföldi igényeket a kínáló árért, vagy hogy ezt az árat belső földön is el lehet-e érni és a forgalom magától igazodnék.

UJDONSÁGOK.

— A szász király Abbáziában. III. Frigyes Ágost szász király tegnap este kevéssel hét óra előtt Triesztból automobilon Abbáziába érkezett. Bár a király óhajára, aki inkognitóban kíván maradni, a hivatalos fogadtatás elmaradt, megérkezése alkalmával az abbáziai hatóságok képviselői a Stefánia-szállóban megjelentek a szász király fogadásánál, a szálló előtt pedig nagy számú közönség gyűlt egybe.

Az egyiptomi utjáról visszatérő szász király még a télen elhatározta, hogy kedvenc üdülőhelyén, Abbáziában gyermekeivel több napot fog időzni. Hat héttel ezelőtt a szász király Egyiptomba utazott s hosszabb ideig időzött Cairóban és Alexandriában. Tegnap délelőtt tíz órakor — mint jelentették — Frigyes Ágost király leánygyermekai, Margit, Mária, Alexandra és Anna Monica királyi hercegnők nevelőnőjükkel, von der Decher kisasszonnyal Abbáziába érkeztek, hogy ott üdvözljék az afrikai utról visszatérő atyjukat. A király megérkezését már délelőttre várják, a tengeren dühöngő bóra következtében azonban az Alexandriából jövő Lloyd-gőzös nagy késést szenvedett.

Délután négy órakor a Stefánia-szálló igazgatóságának telefonon jelentették, hogy a szász király nagyszámú kíséretével félnégykor Triesztbe érkezett s automobilon folytatja útját Abbáziába, ahová félhatkor fog megérkezni. A

— Ime, az asszonyi tiszteesség fokozata, Olivér barát szerint: a picardiaiától a párisiig.
— Mi az ön véleménye Coignard ur?

Mire jó mesterem így szólt:

— Nagyon nehéz dolog annak vizsgálása, hogy ezen apró lények közül melyik áll közelebb az örök igazsághoz. Nem adatott nekem az urtól, hogy tisztán lássak e dologban. De mégis úgy tetszik nekem, hogy a lyoni nő, ki megcsufításától tartott, kevesebbet ér, mint a párisi, ki semmitől sem riad vissza.

— Egyáltalán nem osztom nézetét e tárgyban — szólt Chavary János. Egy asszony, ki férjétől fél, félni fog a pokol tüzeitől is. A gyóntató atya vissza fog tán vezethetni a megbánás és könyörtület útjára. Mert ez a földi tartózkodásunk célja. De mit várhat egy kapucinus egy asszonytól, akit semmi sem képes megfélemlíteni?

A. F.

király azonban a viharos tengeri uttól teljesen kimerülve, Triesztben egy órát pihent s így csak félhatkor indult el Abbáziába.

Röviddel hat óra előtt a Stefánia-szállóban megjelentek Schmidt-Zabierow báró kerületi főnök, Stanger dr. polgármester, Glax dr. egyetemi tanár, kormánytanácsos és Neudenker ezredes, a tiszti üdülőtelep parancsnoka, akikhez a szállóban Schalk Sándor vezérigazgató és Pfaller József, az üdülőtelepek igazgatója is csatlakozott. A már délelőtt megérkezett három királyi hercegnő fehér ruhába öltözve, szintén a megjelent előkelőségek soraiba állt, izgatottan várva atyjuk érkezését.

Háromnegyed hét órakor a Reichsstrassén sorfalat álló többszáz főnyi közönség harsány éljenzése jelezte, hogy a szász király Abbáziába érkezett. Néhány perccel később három hatalmas automobil állt meg a szálló előtt. Az első automobilból Frigyes Ágost szász király szállott ki, akit először Criegern tábornok, titkos tanácsos, főkamrás üdvözölt. Amikor a király a kapun belépett, a három bájos hercegnő nem birt magán uralkodni s lesietett a lépcsőn ahol körülöfoglák felséges atyjukat s percekig csókolták. Mindhárom gyönyörű szegfűcsokrot adtak át a királynak, a kit szemmel láthatólag meghatott leányai rajongó szeretete. Különösen a 8 éves Anna Monica hercegnő, Lujza volt szász trónörökösne, a király elvált nejeinek Flórenczben született legifjabb gyermeke nem akarta atyját elengedni. Felkuszott atya nyakára s kipirultan csókoltatta atya arcát.

A hercegnők üdvözlése után a király felsietett a lépcsőknél, ahol Schmiedt-Zabierow báró kerületi főnök rövid üdvözlését fogadta. Ezután a többi megjelent előkelőségeket mutatták be. A szálló halljában egybegyűlt nagyszámú közönség soraiban ott volt Wlassics Gyula v. b. t. t., a közigazgatási bíróság elnöke, szendrői Török Gyula kamarás, kormányzósági miniszteri osztálytanácsos társaságában Amikor a szász király Wlassicsot megpillantotta, mint régi ismerősét melegen üdvözölte.

A szász király rekedt, tompa hangon néhány percig elbeszélgetett a szálló halljában, majd leányaitól körülveve felsietett az első emeletre, ahol Pfaller József igazgató fogadta. A király kíséretében vannak Rex gróf nagykövet, O'Byrn báró őrnagy, katonai kormányzó, von Schmalz őrnagy szárnysegéd és nagyszámú udvari személyzet. A szász király Hilfenburg gróf inkognitója alatt 8—10 napig marad Abbáziában s valószínűleg inkognitóban átrándul Fiuméba is.

Ma este a Bécsből érkező gyorsvonattal György szász trónörökös, továbbá Frigyes Keresztély és Ernő Henrik szász királyi hercegek kíséretükkel szintén Abbáziába érkeznek.

— Látogatás a kormányzónál. Wlassics Gyula a közigazgatási bíróság elnöke neje, valamint szendrői Török Gyula kamarás, osztálytanácsos kíséretében tegnap délután látogatást tett Wickenburg István gróf kormányzóknál és nejeinél. A kormányzókat azonban nem találták otthon, mert Abbáziában voltak, mire Wlassics és Török névjegyüket hátrahagyva, eltávoztak s résztvettek a szász király érkezésénél.

— A közigazgatási bíróság döntése. A közigazgatási bíróság tegnap tartott ülésén foglalkozott az ideai községi választói névjegyzék ügyében benyújtott felfolyamodásokkal. A legfelsőbb fórum a kormányzósági, révhivatali, posta- és táviró hivatali, valamint a vasuti altiszteknek, továbbá 90 vasuti tisztviselőnek a névjegyzékbe való felvételét rendezte el. A döntés folytán a lista mintegy 250 állami alkalmazott került be. Az ítéletet legközelebb küldik le a kormányzósághoz.

— Susáknak nincs képviselőtestülete. Susak község képviselőtestülete hosszabb idővel ezelőtt tárgyalta a tersatói hegyvasut és a tengermelléki autobusjáratok létesítésére vonatkozó szerződést, melyet rövid vita után el is fogadtak. A képviselőtestületi határozatot aztán felterjesztették a báni kormányhoz jóváhagyásra s a határozat egy példányát áttették a susáki kerületi törvényszékhez is, hogy a két ujonnan alakult részvénytársaságot bejegyezze. A községet anyagi szempontból érintő határozatról azonban a közönség semmit sem tudott, mert az üléseken sem az érdeklődők, sem pedig a sajtó képviselői nem jelenhettek meg. A „Novi List“ azonban hitelt érdemlő forrásból közölte a szerződések fontosabb pontjait, melyek szerint Susak község garanciát vállalt a jövedelmezőségért. A hiradás alapján vasárnap gyűlést tartottak, hogy megvitassák ama módokat, melyekkel a község érdekeit megvédelmezhetik. A gyűlés négy tekintélyes polgárt megbízott, hogy menjenek el Sablich polgármesterhez s tőle részletes felvilágosítást kérjenek a szerződésekre vonatkozólag. A polgármester azonban a kérelmet megtagadta, mivel a népgyűlés elhatározta, hogy Udina Márk vezetésével küldöttséget meneszt Tomasics Miklós horvát bához. A küldöttség Supilo Ferenc ajánló levelével el is járt küldetésében s kedvező eredményt ért el, — mert a zágrábi kormány a képviselőtestület szóban forgó határozatát nem hagyta jóvá, a kerületi törvényszék viszont a kormány döntéséig határozatát felfüggesztette. A megtagadott jóváhagyás, valamint egyéb okok miatt a képviselőtestület összes tagjai tegnap lemondottak megbízásukról s lemondó nyilatkozatukat átadták Zmajcs Iván báró kerületi főnöknek. Mint értesülünk a susákiak vasárnap tiltakozó népgyűlést tartanak, melyen megbeszélnek a további teendőket. Emellett méltó az elégedetlenek ama nyilatkozata, hogy a képviselőtestület akkor, amidőn a szerződés ügyében döntött nem volt határozatképes, mert a tagok közül már előzetesen sokan lemondottak.

— Requiem Tegetthoffért. Pólából jelentik. Holnap, pénteken délelőtt kilenc órakor gyászistentisztelet lesz néhai Tegetthoff Vilmos altengernagy lelkiüdvéért. A requiemem megjelennek a kikötőparancsnok vezetésével a kikötőben tartózkodó hadihajók összes tisztjei és a helyőrség egész tisztikara. A „Madonna del mare“ tengerésztemplom előtt két haditengerész zászlóalj fog elhelyezkedni, a katefalk körül pedig a tisztek diszorséget tartanak.

— A munkásgimnázium működése. A fiumei állami polgári fiúiskola keretében működő munkásgimnázium ezidei tanfolyamát már befejezte. A tanfolyamra 123 hallgató iratkozott be, akiket előképzettségük szerint két csoportba osztottak be. Az egyik csoportnak 83, a másiknak 40 hallgatója volt.

A tanévet 1910 október 11-én nyitották meg s összesen 144 előadást tartottak. Ezek közül szabad előadás volt 106, míg velített képek kíséretében 38 előadást tartottak. Az előadások összes látogatóinak száma 6221 volt. A velített képekkel kísért előadások alkalmával két ízben hazafias ünnepélyt is tartottak. Az egyik II. Rákóczi Ferenc elbujdosásának kétszázadik évfordulója alkalmából tartottak, míg a másik ünnepélyen a 48-as idők jelentőségét méltatták. A tanfolyamot március 17-én zárták be s harminckilenc hallgató kap igazolványt. Az igazolványokat a tanfolyam hallgatói igazgatóságánál átvehetik.

A munkásgimnázium jól sikerült tanfolyama kétségtelenül nagy érdemét képezi Béke Ignác polgári fiúiskolai igazgatónak, aki ritka buzgalommal igyekezett a munkásgimnázium keretében a tanfolyam hallgatóit kiképezni. Ebben a nemes igyekezetben buzgó segítőit is sakat talált a polgári fiúiskola tanáraiban, akik hetenkint több estén át tartottak előadásokat a tudomány legfontosabb ágaiban képeztek a hallgatókat.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, ápr. 6. A képviselőház mai ülésén *Berzeviczy* Albert elnököl.

Jelenti, hogy *Ugron* Zoltán három havi szabadságot kért, melyet a Ház engedélyez. Felolvastatja a Kuria átiratát, mely szerint *Hazai* Samu honvédelmi miniszter ma dátuma ellen benyújtott petíciót elutasította s így Hazait végleg igazoltnak jelenti ki.

Hegedüs Lóránt a pénzügyi-bizottság előadója a bizottság jelentését terjeszti be az indemnitási javaslatról s ismerteti a beérkezett 23 kérvényt. Áttérnek a belügyi tárca folytatóságos tárgyalására.

Bikády Antal Justh-párti a tüdővész elleni védekezést az állam érdekében valónak tartja, mert ez a kór a legerőteljesebb fiatalokat ragadja el. A társadalom egyedül nem képes a küzdelmet felvenni a baj ellen az állam támogatása nélkül. A nemzetiségi vidékeken a népoktatást reformálni kell, hogy a nemzetiségek így is megmagyarosodjanak. A városi takarékpénztárak létesítését szükségesnek tartja. A tételt, mivel a kormány iránt bizalmatlan, nem fogadja el.

Holló beszéde végén az egyforma teherviselés érdekében beszél. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök erre szünetet rendel el. Szünet után *Návay* Lajos veszi át az elnöklést.

Péscha Miklós munkapárti hosszasan beszél a hivatalosok és kistisztviselők érdekében. Áttér a nemzetiségi kérdés ismertetésére, mire az

elnök félbeszakítja s kijelenti, hogy a nemzetiségi kérdés nem tartozik a belügyi tárca keretébe. Az elnök kijelentése nagy zajt és lármát provokál s ilyen felkiáltások hallatszanak:

— Miért engedte meg Tiszának és másoknak?

Návay elnök erre a Ház engedelmét kéri, hogy *Péscha* beszélhet-e a nemzetiségi kérdéssről, melyet a Ház megenged neki.

A szónok erre folytatja beszédét s azt állítja, hogy a nemzetiségi kérdés megoldásának egyetlen legcélszerűbb módja, ha az állam és társadalom tartózkodnak a nemzetiségek önértékének megsértésétől. A javaslatot elfogadja.

Szivák Imre munkapárti a városok helyzetével foglalkozik. A városok fejlődése a pótló miatt nem lehetséges, mert ez a legtöbb helyen oly magas, hogy már az államot is eléri. A városok állami segítségét nem helyesli s azt tartja szükségesnek, hogy a nagyobb és gazdagabb községek rendezett tanácsú városokká alakuljanak át. Kívánja, hogy állítsák vissza az 1888. évi törvényt, mely a városokra kedvezőbb. A javaslatot elfogadja.

Holló Lajos a városok és községek helyzetét ismerteti. Támadja a kormányt, hogy a községi takarékpénztárak létesítését nem hagyja jóvá.

Haller István néppárti a gyülekezési szabadságról beszél.

Az ülés folyik.

Khuen tanácskozásai.

BÉCS, ápr. 6. *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök ma délelőtt *Hoffman* Hugó altábornaggyal, a közös hadügyminiszterium osztályfőnökével hosszasan tanácskozott a véderő-reform ügyében. Tizenegy órakor az osztrák miniszterelnökségre hajtatott, ahol *Bienert* miniszterelnökkel tárgyalt. Távozásakor több újságíró előtt kijelentette, hogy most tanácskozott *Bienert* báróval a véderőreform ügyében.

— És történt már döntés? — kérdezték az újságírók.

— Még nem, — folytatta *Khuen* gróf — de a tárgyalások igen kedvezően folynak. Ma délután *Öfelségénél* kinalgatáson lesznek és jelentést tesznek a tárgyalások eredményéről.

Hieronymi állapota.

BUDAPEST, ápr. 6. *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi miniszter állapotában tartós javulás állott be. Ma délelőtt néhány órára felkelhetett a betegágyból s íróasztalánál több fontos aktát intézett el.

Khuen és Zichy Bécsben.

BÉCS, ápr. 6. *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök és *Zichy* János gróf kultuszminiszter ma reggel Budapestről ideértek.

Az osztrák válság.

BÉCS, ápr. 6. *Bienert* báró osztrák miniszterelnök ma éjfélutánig tanácskozott a keresztényszocialisták vezéréivel, akik mertven ragaszkodnak feltételeikhez s azzal fenyegetőznek, hogy ha az osztrák kormány a magyar állammal szemben engedékeny, felveszik a választási harcot a kormányval szemben.

Batthyány püspök eskütétele.

BÉCS, ápr. 6. A király ma délelőtt az általános kihallgatások előtt *Batthyány* Vilmos gróf nyitrai püspököt új minőségében megeskütette. Az eskütételnél *Zichy* János gróf kultuszminiszter is jelen volt.

A besztercebányai robbanás.

BESZTERCEBANYA, ápr. 6. A hatóságok ma délelőtt tartották meg a tűzvizsgálatot. A robbanástól megölt emberek testrészeit mosóteknőkben helyezték el. *Dobak* Antal, a felrobbant lőpormalom tulajdonosának felesége nyomtalanul eltűnt s azt hiszik, hogy öngyilkossá lett, *Gyula* fia pedig megőrült.

Meggyilkolt állomásfőnök.

BUDWEISS, ápr. 6. A vasuti állomás hivatalos helyiségében meggyilkolva találták *Hromatka* állomásfőnököt. A fejét egészen szétromcsolták. Azt hiszik, hogy egy elbocsátott vasuti alkalmazott bosszúból ölte meg *Hromatka*-t.

Félnek a kolerától.

NAGYVÁRAD, ápr. 6. Komádi biharmegyei községben *Incés* György birtokos felesége és három gyermeke koleragyanus tünetek közt megbetegedett, egyik gyermeke pedig meghalt. A vármegyei főorvos, a járási orvos és a főszolgabíró a belügyminiszterhez hivatalos jelentést küldött, melyben kijelentették, hogy a komádi-i megbetegedéseknél koleragyanus tüneteket nem észleltek.

Véres kardpárbaj.

NAGYTAPOLCSÁNY, ápr. 6. *Omaszta* László dr. orvos és *Tóth* Lajos ma véres kardpárbajt vívtak. A harmadik összecsapásnál az orvos halálos sebet kapott. A párbaj oka ismeretlen.

Vasuti összeütközés.

BUDAPEST, ápr. 6. Gödöllőn tegnap este a vasuti állomáson a 406. számú személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Több utas könnyebben megsebesült.

Öngyilkos gyermek.

BÉCS, ápr. 6. Tegnap reggel *Pub* Antal kilenc éves tanuló a dunaparti vasut vágányaira feküdt s az arrahaladó vonat holtragázolta. A gyermek azért lett öngyilkossá, mert tegnapelőtt elszakította iskolatáskáját, amiért anyja részéről szidásban részesült.

Görög herceg és bolgár hercegnő házassága.

PÁRIS, ápr. 6. Az athéni és szófiai udvarok között bizalmas tárgyalások folynak *György* hercegnek a görög trónörökös fiának *Erzsébet* hercegnővel, a bolgár trónörökös leányával való házasságkötése érdekében.

Zátonyra jutott torpedóhajó.

POLÁ, ápr. 6. A 35. számú torpedóhajó sűrű ködben a *Pelagosa* közelében zátonyra jutott. A torpedóhajót, amely veszedelmes helyzetben volt és többjórészen bezúródott, vontatóhajókkal szabadították le a zátonyról.

Terjed a hajóssztrájk.

ROTTERDAM, ápr. 6. Az itteni kikötőben a kikötőmunkások sztrájkba léptek. Több száz munkás harminc gőzös elindulását megakadályozta.

A Reichstagot elnapolták.

BERLIN, ápr. 6. A Reichstagot május 2-áig elnapolták.

Nagy lőporrobbanás.

MADRID, ápr. 6. Cadix közelében a San Fernando lőporraktár a levegőbe röpült s mintegy százan a robbanás következtében életüket veszítették. A szerencsétlenség közelebbi részletei hiányoznak.

A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
közérdekű felszólalásnak
!! helyt ad. !!!

Intelligens urakat keres kitűnően főző magyar nő,

● dél és estebédre. ●

Ugyanott modern kényelemmel berendezett szoba, fürdőszoba használattal félmeletemen kiadó. Bővebbet Corso 36. sz. em. IV. balra.

Ujra megnyitás!

Alla Flotta Americana

Via dei Negozianti (Via Alessandrina) 3. sz.

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy a *Burovich*-féle csődtömeget megvettem és az üzletet cipő, díszmű és férfi divat árukban ujonnan berendeztem.

Az üzlet megnyitása folyó április hó 10-én lesz, mely alkalommal a csődtömegeből származó összes áruk a beszerzési áron alul, a többi áruk általánosan redukálva és rendkívül olcsón adatnak el.

A n. é. vevőközönség szives pártfogását kérve teljes tisztelettel

Neumann Zsigmond

„Alla Flotta Americana” áruház tulajdonosa.

„Sans Souci” kor. 2.50

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche Kor 2.25.

Asli spumante „ 2.—

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,

A német trónörökös pár

Rómában.

RÓMA, ápr. 6. A német trónörökös pár tegnap délután egy órakor Rómába érkezett. A pályaudvaron az olasz királyi pár fogadta őket nagy kísérettel, fogadásukra megjelentek ezenkívül az Annunziata rend lovagjai, mindkét kamara elnöke, az államtitkárok, az állami méltóságok és a német nagykövetség személyzete. A fogadás és az üdvözlés rendkívül szíves volt.

Argentínai hus Triesztben.

TRIESZT, ápr. 6. Az Ausztro-Americana „Franciska” gőzöse 700 tonna argentinai hussal beérkezett a kikötőbe.

Öngyilkos orvos.

TRIESZT, ápr. 6. Fischer Oszkár 48 éves orvos tegnap phenilsavval öngyilkossá lett. Az öngyilkosság oka neuraszténia.

A Péter-templomi merénylet.

RÓMA, április 6. Desanti, aki a Szent Péter templomban a papokra lövöldözött, az orvosi vizsgálat szerint közveszélyes örvült és így a merényletnek nincs politikai háttere. A merénylet következtében a templomot újból be kell szentelni. Legutoljára hatvan évvel ezelőtt szentelték be, amikor egy ember a templomban felakasztotta magát. Hír szerint a beszentelést a pápa fogja végezni.

Miss Elkins házassága.

NEWYORK, ápr. 6. A washingtoni társaságban az a hír kering, hogy Miss Elkins, az abruzzói herceg sokat emlegetett menyasszonya Hitt chicagói milliommossal eljegyzte magát.

Teljes hálószoba berendezés,

valamint más butorok is jó árban veszek

RÓTH SÁNDOR

Via Giuseppe Giusti 2. szám.

SZATHMÁRY GYÖRGY**MÉSZÁROS és HENTESMESTER**

FIUME, Vicolo della Germania I.

Telefon II-72.

Telefon 9-87.

Olcsó és izletes házikoszt

kapható havi 18 frt-ért (ebéd és vacsora) a Stoicovich-féle Apollo vendéglőben a vasuti állomással szemben.

Kőbányai polgári sör.

Kitünő borok.

HAJELTÁVOLITÁS

hölgyeknek arc- és karról 5 peró alatt, fájdalom nélkül. Bámulatos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrétan küldök, csakis „Mirakle” törvényesen védett és bejegyzett védjeggyel ellátott szer valódi. Ártaatlanságért, eredményért jótállók, Párizsi kozmetikai kiállításon aranyéremmel kitüntetve

POLLÁK SAROLTA VI. T. Andrássy-ut 38. szám, I. em.

utánzásoktól óvakodjon. 157-98. Fogad egész nap.

Butor vétel.

Jó állapotban levő használt berendezéseket, valamint egyes butordarabokat megfelelő árban veszek

Róth M.-nél

Via G. Parini 21. szám I. emelet

A tavaszi idényre

megérkeztek már az összes újdonságok női ruhaszövetekben, selyemárakban, diszsinorokban betétekben [] stb. stb. []

Ezenkívül a következő alkalmi árakat nyújtjuk, a míg a készlet tart:

Ruhaszövetek, sávósak és karirozottak dupla szélesen 80 f.-tól 1.20 Tiszta gyapjuszövetek minden divatszínben, méterje K. 2.—

Ruhavászon divatszínben méterje K. 1.—

Voil de laine, tiszta gyapju méterje 68 f.-tól 1 K.-ig

Voil de coton garantált színek méterje K. —.50

Fekete satin alj volant-al darabja K. 3.50

Csipkefátyol, automobilra darabja K. 1.30

Himzett plüs asztalterítők darabja K. 11.—

Bon fames volant-al himzett tül darabja K. 7.55

Ágyelők, smyrna utánzat rojtokkal darabja K. 4.—

Női ingek, kézzel himezve darabja K. 3.—

Damaszt kávégarnitúra 6 szalvétával K. 3

Hosszu à jour harisnya párja K. 1.—

Keztyük utánzat bőrből párja K —.50

Nagy tétel fiu alsóruhákban 3 sorozat à 90 K. 1.— és 1.10

Voilbluz, legujabb alak darabja K. 3.50

Szövet- és perkalinminták bérmentve.

M. WEISS

áruháza

FIUME, Corso II**Trieste, Corso 9.****Szabott árak!****„Lloyd” szálloda**

FIUME

A modern igényeknek megfelelően ujjáalakítva. Az abbaziai hajók közvetlen közelében Elsőrendű vendéglő az épület földszintjén - Családok kedvenc találkozó helye.

Mérsékelt árak.

Navarro Hugo és Tsa tulajdonosok.

VIII. évfolyam.**„A Tengerpart”**

Fiuménak legelőnkebben szerkesztett és legjobban informált
==== napilap a jelenleg ====

VIII. évfolyamában**jelenik meg.**

Mint Fiuménak és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi ma-
==== gyar napilapja ====

„A TENERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma. []

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékelték. []

Előfizetési árai:

Egy évre	K. 24.—
fél évre	„ 12.—
negyedévre	„ 6.—
egy óra	„ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENERPART”-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENERPART”

házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám I. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hélig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni **VELENCE** Riva Schiavoni
a Lido-hajóállomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák.
Fedett és nyitott terrasz. :: Német és
:: magyar konyha. ::

Müncheni és pilseni sör egyenesen a hordóból kimérve.
Levelezés minden nyelven.

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz címzett ruháüzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban.
Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállal-
tatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásban
is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

„A TENGERPART“

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy
hirdetni valója van
hívja fel ezt a számot

229

VENIER szálló és penzió
VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett.

Lakosztályok és szobák ujonnan
berendezve villanyvilágítással, fű-
téssel és fürdővel személyenként
2,50 lírától feljebb. Penzió 8 lírától
feljebb. Telefon 1520

Tulajd. Bertoldi és Luca.

Első Fiumei Magyar

Kárpitos és diszítő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tűkördívánok, szőnyegdiván, gar-
nitúrák, matracok készen kaphatók.
Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb
berendezésig minden nemű kárpitos, diszítő
és angol bőrmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

G. GILLIAM = FIUME

fűszer és csemegekereskedő

Telefon 9-90

Via dei Negozianti 4.

Telefon 11-85

Mától kezdve raktáron:

Prágai, kassai, debreceni sodar.
Valódi debreceni kolbászfélék, füstölt malachus karaj.
Tejen hizlalt vágott baromfi, rántani való idej csirke.
Valódi pozsonyi diós és mákos patkó, kitünő tea és főző vaj
Caviár, bialuga, malosol (egészen sótalan, nagyszemű)
ugymint Elbe, Stöhr és Ship Caviár.
Mindenféle borok, pezsgők, likőrök a legjutányosabb
árban.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:

BUDAI KÁROLY

NŐI KALAP DIVAT-TEREM!

Weisz Fanny, Fiume

Corso 10., I. emelet.

Legújabb párizsi modellek nagy válasz-
téma. — Szolid kiszolgálás.

NEMES HENRIK BAZÁRJA

FIUME Via Fiumara 4.

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!
utazási cikkekben, cipőkben, férfifehérne-
mükben, konyhaeszközökben és diszmű-
tárgyakban.

Nagy raktár gyermekocskik és játékkártyákban.

25

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny, felöltő vagy télikabát
finom gyapjuszövetből, a legújabb divat szerint

Kardos Ármin férfiszabó, Budapest

VII., István ut 14.

kor.-ért

Vidékre mértékvétel-utasiás és posztóminták bérmentve küldetnek.

A Tengerpart

telefonszáma

229